

Kursplan

för kurs på grundnivå

Ungdomars utveckling och lärande

Youth Development and Learning

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Kurskod:	UB202A
Gäller från:	VT 2011
Fastställd:	2009-06-03
Ändrad:	2010-12-13
Institution	Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen
Ämne	Barn- och ungdomsstudier

Beslut

Denna kursplan är fastställd vid institutionen för barn- och ungdomsvetenskap:

- 2010-12-13 (prefektbeslut).
- 2009-06-03 (prefektbeslut) samt godkänd av Lärarutbildningsnämnden 2009-06-04 att ingå i lärarexamen.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Antagen till programmet Kompletterande pedagogiskt utbildning, allmänna ämnen 90 hp eller Kombinationsprogrammet för lärarexamen och masterexamen 300 hp.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOM1	Identitetsskapande och socialisation	7.5
MOM2	Samhällsvet. ämnenas didaktik och ungdomars lärande	7.5
MOM3	De naturvetenskapliga ämnenas didaktik och ungdomars lärande	7.5
MOM4	Språkämnenas didaktik och ungdomars lärande	7.5
MOM5	Matematikämnets didaktik och ungdomars lärande	7.5

Kursens innehåll

Kursen består av två delkurser.

Delkurs 1 **Identitetsskapande och socialisation** läses av alla. Kursen innehåller teorier om ungdomar identitetsskapande och socialisation. I kursen ingår 3 hp VFU.

Kursansvarig institution: Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen.

Delkurs 2 **Identitetsskapande och socialisation inom ett ämne** väljs enligt följande alternativ och utifrån studentens förstaämne:

Alternativ 1: De samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik och ungdomars lärande 7.5 hp

Kursansvarig institution: Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot humaniora och samhällsvetenskap

Alternativ 2. De naturvetenskapliga ämnenas didaktik och ungdomars lärande 7,5 hp

Kursansvarig institution: Institutionen för matematikämnets och naturvetenskapliga ämnenas didaktik

Alternativ 3. Språkämnenas didaktik och ungdomars lärande 7.5 hp

Kursansvarig institution: Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling.

Alternativ 4. Matematikämnets didaktik och ungdomars lärande 7.5 hp

Kursansvarig institution: Institutionen för matematikämnets och naturvetenskapliga ämnens didaktik

Kursen behandlar elevers förståelse, begreppsutveckling och lärande, skolans uppdrag samt undervisningstraditioner. I kursen ingår 3 hp VFU. Delkurs 1 och 2 är innehållsligt integrerade. Kursen behandlar ungdomars identitetsskapande och socialisation i allmänhet och i relation till skolämnen.

I delkurs 1 ligger fokus på teorier och perspektiv om ungdomars identitetsskapande och socialisation. Ungdomars egna perspektiv på skolans vardag är utgångspunkt. I VFU genomförs observationer i samarbete med elever och skolpersonal.

I delkurs 2 ligger tyngdpunkten på hur elever och ungdomar uppfattar och förstår de aktuella skolämnens identitet och egenart. Med detta som utgångspunkt behandlas även hur elever kommunicerar ämnet och hur lärande kan organiseras i den specifika skolkontexten i relation till gällande styrdokument. Inom ramen för kursens VFU ingår att under handledning planera, genomföra och utvärdera ett antal lektioner i relation till kursinnehåll.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Identitetsskapande och socialisation

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna

- beskriva, jämföra och kritiskt granska olika vetenskapliga begrepp, teorier och perspektiv på ungdomars lärande, identitetsskapande och socialisation och därvid särskilt beakta ungdomars egna perspektiv.
- upptäcka och definiera mobbning, diskriminering och andra kränkande handlingar som grund för att kunna arbeta förebyggande i skolan
- planera och genomföra en mindre observationsstudie av ungdomars vardag i skolan samt beskriva och diskutera metodfrågor med fokus på deltagande observation
- diskutera konsekvenserna av att utgå från olika vetenskapliga perspektiv

Förväntade studieresultat i VFU – delkurs 1

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna

- samarbeta med verksamhetens personal
- i verksamhet/undervisningssituationer etablera kontakt med barn/elever och visa engagemang och intresse för deras villkor och behov
- i kommunikation med barn/elever uttrycka sig tydligt såväl muntligt som skriftligt

Delkurs 2; Identitetsskapande och socialisation inom ett ämne

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna

- reflektera och argumentera kring olika arbetsformer med utgångspunkt från olika ämnesinnehåll
- identifiera elevers förståelse för att organisera lärande i relation till aktuella styrdokument
- reflektera över yrkesval, undervisning och lärande utifrån teoretiska perspektiv och gjorda erfarenheter

Förväntade studieresultat i VFU – delkurs 2

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna

- agera i enlighet med skolans värdegrund och demokratiuppdrag
- i kommunikation med barn/elever uttrycka sig tydligt såväl muntligt som skriftligt
- leda arbete i grupp/klass och reflektera över hur ett demokratiskt och kommunikativt ledarskap kan förverkligas

Undervisning

Undervisningen genomförs i form av föreläsningar, seminarier, litteraturstudier, verksamhetsförlagd utbildning och aktiviteter på lärplattform. Deltagande i seminarier, verksamhetsförlagd utbildning och aktiviteter på lärplattform är obligatoriskt. Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med vederbörande lärare medge studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras genom skriftliga och muntliga redovisningar samt VFU-rapport. Ett av underlagen för examination utgörs av den bedömning av studentens VFU-arbete som lämnas av verksamhetsföreträdare på aktuell skola i form av VFU-rapport.

b. Betygsättning på hela kursen samt på delkurserna sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt Otillräckligt

Betyg på hela kursen sker genom sammanvägning av de två ingående delkurserna.

c. Betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För godkänt krävs lägst betygsgraden E på båda delkurserna, vilket inkluderar genomförd och godkänd VFU samt deltagande i all obligatorisk undervisning. Student som underkänns i ordinarie VFU har rätt att genomgå ytterligare en VFU-period, dock inte fler än två VFU-perioder sammanlagt. Student som underkänns i övrig ordinarie examination har rätt att genomgå minst fyra ytterligare examinationer så länge kursen ges. Student som godkänns vid examination får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. Student som underkänns vid examination två gånger har rätt att begära att annan lärare utses för att bestämma betyg på kursen. Framställan härom ska göras till prefekten/institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

Studerande kan begära att examination genomförs enligt denna kursplan även efter det att den upphört att gälla, dock högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att undervisning på kursen upphört. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen för respektive delkurs.

Begränsningar

Kursen ersätter bland annat tidigare kurser:

- UB201A Individens utveckling och socialisation 7,5 hp.
- GA2040 Individens utveckling och socialisation, 7,5 hp.
- Kurs Utbildningsvetenskapliga perspektiv 20 hp, moment Individens utveckling och socialisation 7,5 hp.
- Delar av kurs inom centrala kunskapsområdet ICK01N Individ, omvärld och lärande, 15 hp.

Övrigt

Institutioner: Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen i samverkan med Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot humaniora och samhällsvetenskap, Institutionen för matematikämnets och naturvetenskapliga ämnenas didaktik samt Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling.

Ämnen: Barn och ungdomsvetenskap, Utbildningsvetenskap med inriktning mot humaniora och samhällsvetenskap, Matematikämnets och naturvetenskapliga ämnenas didaktik och Utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling.

Kurslitteratur

Delkurs 1; Identitetsskapande och socialisation

Obligatorisk litteratur

Studenterna väljer en av:

Ambjörnsson, Fanny (2004). *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Stockholms universitet (diss). Stockholm: Ordfront.

Alternativt:

Jonsson, Richard. (2007). *Blatte betyder kompis*. Stockholms universitet (diss). Stockholm: Ordfront.

Andersson, Bengt-Erik (1980). *Bronfenbrenners utvecklingsekologi*. Inbjuden föreläsning hållen vid NFPFkonferens, 1980. Kompendium, (29 s.) Finns som dokument på kurshemsidan.

Halldén, G. (2003). Barnperspektiv som ideologiskt eller metodologiskt begrepp. *Pedagogisk forskning i Sverige*. 8, s. 12-15.

Handledning, likabehandling (2008). *Förebygga diskriminering □ främja likabehandling*
<http://www.skolverket.se/content/1/c6/01/10/16/handledninglikabehandling.pdf>

Johansson, Eva (2003). Forskare och pedagogers möten med barns perspektiv. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 8 (1-2), s. 42-57. Finns länkad på kurshemsidan.

Kullberg, Birgitta (2004). *Etnografi i klassrummet*. (2:a uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Lalander, Philip & Johansson, Thomas (2007). *Ungdomsgrupper i teori och praktik* (3:e uppl.). Lund: Studentlitteratur (271 s.).

Qvarsell, Birgitta (2003). Barns perspektiv och mänskliga rättigheter: Godhetsmaximering eller kunskapsbildning? *Pedagogisk forskning i Sverige*. 8(1-2), s. 101-113. Finns länkad på kurshemsidan.

Sommer, Dion (2007). Novis eller kompetent? Uppfattningar eller missuppfattningar av utvecklingspsykologins nya barnsyn. *LOCUS*, 1-2, s. 57-71. Institutionen för individ, omvärld och lärande, Lärarhögskolan i Stockholm.

Thors, Christina (red) (2007). *Utstött - en bok om mobbning*. Pedagogiska magasinets skriftserie nr 6. Stockholm: Lärarförbundets förlag. (161 s.).

Referenslitteratur i delkurs 1:

Hammarberg, Thomas (2006). *Mänskliga rättigheter: konventionen om barnets rättigheter*. Stockholm: Utrikesdepartementet. <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/40998>

Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever <http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=2006:67>

Läroplaner och andra styrdokument www.skolverket.se

Delkurs 2; Identitetsskapande och socialisation inom ett ämne

Alternativ 1: De samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik och ungdomars lärande

Geografi:

Obligatorisk litteratur

Björklund, Gunilla (1993). Handbok i geografi.

Fountain, Susan (1997). Att undervisa för utveckling. Lund: Studentlitteratur. (331 s.)

Molin, Lena (2006). Rum, frirum och moral □ en studie av skolgeografins innehållsval. Uppsala Universitet

Möller, Jens Peter (2003). Geografididaktik. Stockholm: Liber AB.

Läroplaner, kursplaner och andra aktuella styrdokument www.skolverket.se

Historia:

Obligatorisk litteratur

Hermansson Adler (2009), *Hitorieundervisningens byggstenar*, Liber Upplaga: 2 (att läsa kap: Den ämnesdidaktiska dimensionen)

Karlsson-Zander (2008), *Historien är nu*. Studentlitteratur Upplaga: 2 (att läsa kap: Historiedidaktik: begrepp, teori och analys)

Religion:

Obligatorisk litteratur

Almén, Furenhed, Hartman & Skogar: *Livstolkning och värdegrund □ Att undervisa om religion, livsfrågor och etik*, Linköpings Universitet - Skapande Vetande nr 37. (att läsa kap: I stormens öga- några inledande teoretiska vägval i religionsdidaktiken)

Olivestam, Carl E. , *Religionsdidaktik □ om teori, perspektiv och praktik i religionsundervisningen*. Liber (att läsa kap: Religionsdidaktik)

Samhällskunskap

Obligatorisk litteratur

Arevik, Sten, Hartzell, Ove (2007). *Att göra tänkandet synligt*. Stockholm: HLS-förlag (251 s.)

Larsson, Kent (2007). *Samtal, klassrumsklimat och elevers delaktighet*. Örebro Universitet, Pedagogiska Institutionen. Finns som Pdf-fil.

Härutöver tillkommer aktuella vetenskapliga artiklar samt valbar litteratur, som väljes i samråd mellan lärare och studenter

Alternativ 2. De naturvetenskapliga ämnenas didaktik och ungdomars lärande

Obligatorisk litteratur

Claesson, Silva.(2007). *Spår av teorier i praktiken. Några skolexempel*. Lund. Studentlitteratur.(150s)

Dimenäs, Jörgen. (2007). *Undervisningens röda tråd*. Valda delar om 100s.

Wickman, PO, Persson Hans (2008). *Naturvetenskap som naturorienterande ämnen i grundskolan □ en ämnesdidaktisk vägledning*. Stockholm. Liber (200 s.)

Artiklar och pdf filer om c:a 200sidor.

Kursplaner, läroplaner och andra aktuella styrdokument. www.skolverket.se

Material från Nordlab. <http://na-serv.did.gu.se/nordlab/> om c:a 50s.

Alternativ 3. Språkämnenas didaktik och ungdomars lärande

Obligatorisk litteratur:

Dysthe Olga red (2001) *Dialog, samspel och lärande*, Lund, Studentlitteratur, s. 273-295.

Tornberg, Ulrika (2006) *Om lärarskapets personliga dimension*, Malmö, Gleerups, 116 s.

Wajnryb, Ruth (1993) *Classroom observation tasks*, Cambridge Univ. Press, New York, 145 s.

För studenter som läser engelska och moderna språk:

Brown, H. Douglas (2007) *Teaching by Principles*, Pearson Education, White Plains New York State, s.13-54.

Eriksson, Rigmor, Jacobsson Annsofi (2001) *Språk för livet*, Liber, Stockholm, 144 s.

Alternativt:

Eriksson Rigmor, Tholin Jörgen (1997) *Engelska för livet*, Almqvist och Wiksell: Stockholm, 138 s.

Ferm. Rolf (red), *Språkboken* (2001), Stockholm, Skolverket, hämtas på www.skolverket.se, tema 1, s.6-38.

Läroplaner (Lpo94 och Lpf94) och aktuella kursplaner, Skolverket, hämtas på www.skolverket.se

För studenter som läser svenska och svenska som andraspråk:

Läroplaner (Lpo94 och Lpf94) och aktuella kursplaner, Skolverket, hämtas på www.skolverket.se

Molloy, Gunilla (2007) *Att läsa skönlitteratur med tonåringar*, Lund, Studentlitteratur, , s.30-71.

Molloy, Gunilla (1996) *Skolämnet svenska □ en kritisk ämnesdidaktik*, Lund, Studentlitteratur, , 188 s.

Alternativ 4. Matematikämnets didaktik och ungdomars lärande

Anderberg, Bengt, Källgården, Eva-Stina. (2007). *Matematik i skolan, didaktik, metodik och praktik*. Stockholm: Bengt Anderberg Läromedel (bengt.anderberg@comhem.se) (200 s)

Bergsten, Christer, Häggström, Johan, Lindberg, Lisbeth (1997). *Algebra för alla*. Göteborg: Nämnaren Tema. (Alfa) <http://www.ncm.gu.se/publikationer> (160 s)

Kursplaner, läroplaner och andra aktuella styrdokument. www.skolverket.se

Löwing, Madeleine. (2006). *Matematikundervisningens dilemman*. Lund: Studentlitteratur. (240 s)

Myndigheten för skolutveckling (2007). *Matematik En samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*.
<http://www.skolutveckling.se/publikationer/>

Referenslitteratur:

Läroböcker i matematik för skolår 7-gy.

Skolöverstyrelsen (1979). *Matematikterminologi i skolan*. Liber. (Säljs även som kompendium).